

POSTANOWIENIE

Konin, dnia 03-10-2018 r.

Sąd Okręgowy w Koninie, Wydział I Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Jolanta Tembłowska

Protokolant: sekr. sąd. Jarosław Wróblewski

po rozpoznaniu w dniu 03-10-2018 r. w Koninie

na rozprawie

z wniosku R. A.

przy uczestnictwie Komitetu Wyborczego Towarzystwa (...) w K.

w trybie art. 111§ 1 ustawy kodeks wyborczy

postanawia:

1. Zakazać Komitetowi Wyborczemu Towarzystwo (...) rozpowszechniania nieprawdziwych informacji zawartych w ulotce wyborczej zatytułowanej „Kadencja złamanych obietnic” takich jak:

- burmistrz R. A. unika mieszkańców jak ognia,**
- burmistrz R. A. doprowadził miasto T. do inwestycyjnej zapaści,**
- nie ma ani inwestorów, ani miejsc pracy.**

2. Nakazać uczestnikowi Komitetowi Wyborczemu Towarzystwo (...) sprostowanie nieprawdziwych informacji zawartych w ulotce wyborczej zatytułowanej „Kadencja złamanych obietnic” w formie ogłoszenia o treści:

„Komitet Wyborczy Towarzystwa (...) oświadcza, że rozpowszechniane przez niego informacje takie jak:

- burmistrz R. A. unika mieszkańców jak ognia,**
- burmistrz R. A. doprowadził miasto T. do inwestycyjnej zapaści,**
- nie ma ani inwestorów, ani miejsc pracy,**

są nieprawdziwe”

opublikowanego w formie ulotki w formacie i czcionką odpowiadającą ulotce wyborczej zatytułowanej „Kadencja złamanych obietnic”, dostarczonej wysyłką bezadresową mieszkańcom T. w ilości 10.000 egzemplarzy, w terminie 48 godzin od daty prawomocności orzeczenia.

3. Oddalić wnioski w pozostałym zakresie.

4. Kosztami postępowania obciążyć wnioskodawcę i uczestnika w zakresie kosztów poniesionych.

Jolanta Tembłowska

Sygn. akt I Ns 158/18

UZASADNIENIE

Wnioskodawca R. A. wniósł o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym art. 111 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2017r., poz. 15 z późn. zm.):

1) zakazanie uczestnikowi postępowania Komitetowi Wyborczemu Towarzystwo (...) rozpowszechniania informacji zawartych w ulotce wyborczej zatytułowanej „Kadencja złamanych obietnic”,

2) orzeczenie przypadku materiałów wyborczych w postaci ulotki wyborczej zatytułowanej „Kadencja złamanych obietnic”,

3) nakazanie uczestnikowi postępowania Komitetowi Wyborczemu Towarzystwo (...) sprostowanie nieprawdziwych informacji zawartych w ulotce wyborczej zatytułowanej „Kadencja złamanych obietnic” w formie ogłoszenia o treści:

"Komitet Wyborczy Towarzystwa (...) oświadcza, że rozpowszechnione przez niego informacje dotyczące Burmistrza Miasta T. R. A. w ulotce wyborczej „Kadencja złamanych obietnic” są nieprawdziwe.

opublikowanego w postaci ulotki w formacie i czcionką odpowiadającą ulotce wyborczej zatytułowanej „Kadencja złamanych obietnic”, dostarczonej wysyłką bezadresową mieszkańcom T. w ilości 10 500 egzemplarzy,

4) nakazanie uczestnikowi postępowania Komitetowi Wyborczemu Towarzystwo (...) wpłacenie kwoty 5.000 zł na rzecz Stowarzyszenia (...) z siedzibą w T., KRS (...).

Uczestnik postępowania wniósł o oddalenie wniosku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Burmistrzem Miasta T. jest R. A., który kandyduje na to stanowisko także w aktualnych wyborach. W poprzednich wyborach wnioskodawca rywalizował ze Z. C., który startował jako kandydat Komitetu Wyborczego Towarzystwa (...) i do chwili obecnej jest członkiem tego stowarzyszenia. W. T. kandyduje z Komitetu Wyborczego Towarzystwa (...) jako kandydat w wyborach na burmistrza miasta T..

Postanowieniem Komisarza Wyborczego w K. z dnia 23.08.2018r przyjęto zawiadomienie o utworzeniu Komitetu Wyborczego pod nazwą KWW R. A. w celu zgłaszania kandydatów na radnych (karta 10).

Uchwałą numer (...) Zarządu Koła Miejskiego w T. Towarzystwa (...) z dnia 10.09.2018r w związku z niespełnionymi obietnicami wyborczymi wnioskodawcy oraz jego działalnością jako burmistrza postanowiono wydać ulotkę informacyjną na ten temat w formacie A5 w ilości 10.000 egzemplarzy i przeprowadzić kolportaż tejże ulotki przez Poczte Polską S. A. wśród gospodarstw domowych położonych na terenie T. do 25.09.2018r.

Komitet Wyborczy Towarzystwa (...) rozpowszechnił ulotkę zatytułowaną „Kadencja złamanych obietnic”.

W ulotce zawarto m.in. informację na temat wnioskodawcy jako Burmistrza, iż:

- „unika mieszkańców jak ognia”

- „obiecał działania miastotwórcze, a doprowadził do inwestycyjnej zapaści”

- „Minęła cała kadencja. Nie ma inwestorów, ani miejsc pracy”

- „obiecwał większy wpływ mieszkańców na decyzje władzy, a nie potrafił nawet rzetelnie przygotować Turkowskiego Budżetu Obywatelskiego”

- „obiecwał optymalizować oświatę, a wprowadził chaotyczny, nieracjonalny i uciążliwy dla uczniów i nauczycieli model szkolnictwa podstawowego z trzema szkołami w pięciu budynkach” (karta 14).

Na konferencji prasowej 18.09.2018r wnioskodawca poinformował o kandydowaniu na stanowisko burmistrza. Miejska Komisja Wyborcza 27.09.2018r. rozpatrzyła dokonane w dniu 24.09.2018r. zgłoszenie wnioskodawcy jako kandydata na burmistrza miasta T..

Wnioskodawca jako burmistrz przyjmuje interesantów w poniedziałki w ustalonych godzinach, tj. od 13:00 do 15:15. Poza stałymi godzinami przyjęć mieszkańców wnioskodawca odbywa również spotkania z mieszkańcami, stowarzyszeniami i przedsiębiorcami.

Z zaświadczenia skarbnika miasta M. D. wynikają następujące dane:

- rok 2014 dochody 90.825.287 zł 71 gr, wydatki 90.866.454 zł 15 gr, dług 36.301.213 zł,

- rok 2015 dochody 92.785.483 zł 84 gr, wydatki 87.713.225 zł 82 gr, dług 32.711.713 zł,

- rok 2016 dochody 105.870.956 zł 32 gr, wydatki 98.509.867 zł 04 gr, dług 28.986.213 zł,

- rok 2017 dochody 112.462.220 zł 77 gr, wydatki 111.827.566 zł 81 gr, dług 25.943.818 zł 94 gr,

- rok 2018 (plan na 13.09.2018) dochody 123.218.899 zł 03 gr, wydatki 129.887.511 zł 03 gr, dług 29.800.430 zł 94 gr (karta 248).

Ze sprawozdania z wykonania budżetu miasta T. za 2015r. wykaz wydatków majątkowych kształtuje się jako środki budżetowe 7.689.434 zł jako wykonane 7.014.638 zł 93 gr.

Ze sprawozdania z wykonania budżetu miasta T. za 2016r. wykaz wydatków majątkowych kształtuje się jako środki budżetowe 6.505.853 zł i jako wykonane 5.615.035 zł 62 gr.

Ze sprawozdania z wykonania budżetu miasta T. za 2017r. wykaz wydatków majątkowych kształtuje się jako środki budżetowe 13.827.731 zł i jako wykonane 12.582.789 zł 89 gr.

Ze sprawozdania z wykonania budżetu miasta T. za 2018r. wykaz wydatków majątkowych kształtuje się jako środki budżetowe 23.193.569 zł (karta 249-252).

Z zestawienia sporządzonego przez kierownika wydziału strategii i rozwoju A. D. wynika kwota 52.860.122 zł 37 gr środków zewnętrznych pozyskanych przez gminę, jej jednostki oraz spółkę komunalną w latach 2015-2018 (karta 253).

Z zaświadczenia sporządzonego przez kierownika wydziału strategii i rozwoju A. D. i kierownika wydziału spraw społecznych A. K. (1) wynika kwota dofinansowania 27.078.563 zł 37 gr ze środków zewnętrznych – beneficjent gmina miejska T. (karta 254-256).

Firma (...) sp. z o.o zatrudniła 22 pracowników na pełen etat (karta 271), inwestycja G. spowodowała wzrost zatrudnienia o 4 osoby (karta 262).

W T. znajduje się T. (...) na powierzchni (...) ha od 2007r. Za kadencji wnioskodawcy nastąpiło otwarcie takich firm jak M. (liczba miejsc pracy 29), Browar (...) (liczba miejsc pracy 6), G. (liczba miejsc pracy 4), D. V. (liczba miejsc pracy 22).

Z kwoty wydatków rządu około 48 mln złotych na inwestycje z budżetu miasta za okres kadencji wnioskodawcy została zrealizowana część, pozostała kwota będzie zapłacona w całości do końca aktualnej kadencji. Z kwoty około 52 mln złotych stanowiącej środki zewnętrzne pozyskanej przez gminę, jednostki organizacyjne i spółki miejskie na inwestycję wydatkowana została kwota około 25 mln złotych. Dodatkowo (...) w okresie kadencji wnioskodawcy wydatkowała kwotę rządu 20 mln zł na inwestycje w mieście T.. W okresie kadencji wnioskodawcy spłacone zostało zadłużenie gminy rządu 15 mln i dodatkowo odsetki rządu 3,5 mln zł.

Z inicjatywy wnioskodawcy, w 2017 r. w T. wdrożony został projekt budżetu obywatelskiego. W celu jego realizacji stworzony został szereg dokumentów, w tym zarządzeń Burmistrza Miasta T. oraz uchwała Rady Miejskiej T.. W proces realizacji tego projektu włączonych było wiele osób, m.in. radni Rady Miejskiej T. przyjmujący uchwałę w sprawie zasad i trybu realizacji budżetu obywatelskiego, członkowie zespołu powołanego przez Burmistrza do realizacji budżetu obywatelskiego, pracownicy Urzędu Miejskiego w T., firma informatyczna obsługująca proces głosowania. Zgłoszonych zostało 46 projektów, z których po weryfikacji do głosowania dopuszczonych zostało 34 projektów. Ostatecznie do realizacji w ramach budżetu obywatelskiego w 2017 r. wyłonionych zostało sześć projektów. Po przeprowadzonym głosowaniu Zarząd Koła Miejskiego w T. Towarzystwa (...) zarzucił, że w jego trakcie doszło do oszustwa i naruszenia prawa polegającego na wielokrotnym oddawaniu głosów z jednego adresu IP komputera. Z tego względu, procedura głosowania sprawdzana była przez firmę informatyczną obsługującą budżet oraz organy ścigania. Przeprowadzono także ewaluację pierwszej edycji budżetu.

KPP w T. postanowieniem z dnia 3.10.2017r. odmówiła wszczęcia dochodzenia w sprawie oszustwa dokonanego za pomocą sieci internet przy głosowaniu nad Budżetem Obywatelskim wobec braku danych uzasadniających popełnienie przestępstwa (karta 291).

W mediach lokalnych, w związku z wynikami Budżetu Obywatelskiego pojawiały się publikacje, iż wyniki Budżetu Obywatelskiego budzą wątpliwości, wyniki głosowania są podejrzane, a burmistrz milczy, radna przyznała się do mataczenia przy głosowaniu (wydruki artykułów 1,2,3).

W związku z wprowadzeniem nowego ustroju szkolnego(tj. likwidacją gimnazjów) miasto T. zobowiązane było do dostosowania istniejącej sieci szkół podstawowych i gimnazjów do założeń tej reformy. Ostatecznie zdecydowano się na wariant obecnie obowiązujący. W myśl jego założeń po wygaszeniu gimnazjów w T. będzie funkcjonowała ośmioletnia Szkoła Podstawowa nr (...) z włączonym Gimnazjum nr 2, Szkoła Podstawowa nr (...) z włączonym Gimnazjum nr 1 oraz Szkoła Podstawowa nr (...). Projekt ten przed wdrożeniem w życie uzyskał pozytywne opinie związków zawodowych, środowiska nauczycieli, dyrektorów szkół.

(...) Kurator Oświaty zaopiniował pozytywnie projekt dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju (karta 295-296).

Część dzieci w T. rozpoczyna lekcje o 11:45, a kończy o 16:15 (3 plany lekcji).

Towarzystwo (...), Koło Miejskie w T. podejmowało uchwały min. z 15.09.2016r., 24.09.2016r., 10.10.2016r., 8.11.2017r., 18.02.2017r., 13.02.2017r., 24.10.2016r. w sprawach lokalnych i krytycznie oceniając działania wnioskodawcy (uchwały numer 14, 12, 15, 51, 13, 17, 14 z lat 2016 do 2018).

Na spotkaniu z mieszkańcami ul. (...) nie stawił się wnioskodawca, który przebywał na urlopie. Na debacie Z. C., R. A. w 2014 wnioskodawca nie pojawił się. Na spotkaniu z mieszkańcami w 2015r. władze miasta reprezentował zastępca wnioskodawcy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych przez wnioskodawcę i uczestnika, które nie były kwestionowane, częściowo zeznań świadków K. K., J. K., A. K. (2), M. C. (rozprawa z 2.10.2018r.), R. G., H. K., A. W., A. Z., W. T., Z. C. (rozprawa z 3.10.2018r).

Sąd zważył, co następuje:

Art.111§1 kodeksu wyborczego stanowi, że jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wnioski o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100.000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Do udzielenia ochrony prawnej w myśl art. 111§1 kodeksu wyborczego koniecznym było wykazanie przez wnioskodawcę, że nieprawdziwe są informacje o unikaniu mieszkańców; doprowadzeniu do inwestycyjnej zapaści miasta; braku inwestorów oraz miejsc pracy; brak rzetelnego przygotowania T.Budżetu Obywatelskiego, wprowadzenie nieracjonalnego i uciążliwego dla uczniów, rodziców i nauczycieli modelu szkolnictwa podstawowego z trzema szkołami w pięciu budynkach.

W pierwszej kolejności odnosząc się do zarzutu uczestnika, że wnioskodawca zarejestrowany został dopiero w dniu 27.09.2018r. jako kandydat w wyborach na burmistrza w T., a kwestionowana ulotka została wydana przed tą datą i nie stanowi elementu kampanii wyborczej, a jest jedynie ulotką informacyjną podsumowującą aktualną kadencję stwierdzić należy, iż powyższa argumentacja nie zasługuje na aprobatę w świetle:

- umieszczenia na ulotce zdjęcia wnioskodawcy,
- literalnego brzmienia ulotki, w której treści odnosi się wprost do zbliżających się wyborów na burmistrza poprzez min. stwierdzenie „T. jest zbyt ważny, by oddawać go w ręce dyletanta”,
- zeznań świadka A. W., który podał, że „w stwierdzeniu o dyletancie chodziło o wnioskodawcę”,
- faktu, iż ulotka wydana została po dacie rozpoczęcia kampanii wyborczej, tj. po dniu ogłoszenia aktu o zarządzeniu wyborów.

Nie przekonywujące są w ocenie sądu twierdzenia złożone przez członków Towarzystwa (...), iż jedynym celem wydanej ulotki jest poinformowanie mieszkańców o kadencji wnioskodawcy, skoro ulotka ta wydana została i rozpowszechniona w czasie kampanii wyborczej, w której Towarzystwo (...) wystawia także kandydata na burmistrza.

Z niezakwestionowanych przez uczestnika zeznań wnioskodawcy wynika, iż oficjalnie podał, że będzie kandydował na burmistrza na konferencji prasowej w dniu 18.09.2018r., a z uchwały uczestnika wynika, że przeprowadzono kolportaż tejsze ulotki przez Poczta Polska S. A. wśród gospodarstw domowych położonych na terenie T. do 25.09.2018r. Dodatkowo w świetle zasad doświadczenia życiowego jest mało prawdopodobnym, aby wydana ulotka, w dacie kiedy nastąpiło oficjalne rozpoczęcie kampanii wyborczej z dniem ogłoszenia aktu właściwego organu o zarządzeniu wyborów, przestała funkcjonować w obrocie publicznym do 27.09.2018r. (daty zarejestrowania wnioskodawcy jako kandydata na burmistrza) skoro między zakończeniem kolportażu, a tą datą minął okres jedynie 2 dni.

W ocenie Sądu skoro w treści art. 111 ustawy kodeks wyborczy mowa o informacjach nieprawdziwych rzeczą wnioskodawcy było wykazanie tej okoliczności. Zdaniem sądu zarzuty skierowane wobec treści ulotki dotyczące zawartych tam wypowiedzi, iż wnioskodawca wprowadził chaotyczny, nieracjonalny i uciążliwy dla uczniów, rodziców i nauczycieli model szkolnictwa oraz nie potrafił nawet rzetelnie przygotować T.Budżetu Obywatelskiego stanowią ocenę i nie mogą być weryfikowalne w kategoriach prawda – fałsz, stąd wniosek w tym zakresie podlega oddaleniu.

Nie budzi wątpliwości, w świetle dowodów zaofiarowanych przez wnioskodawcę w postaci wykazania stałych poniedziałkowych dyżurów wnioskodawcy jako burmistrza w godzinach 13:00 – 15:15 i bogatej dokumentacji fotograficznej (karta 16 – 270), iż nieprawdziwe jest zawarte w ulotce stwierdzenie, iż wnioskodawca mieszkańców „unika jak ognia”. Jest rzeczą oczywistą, iż w ramach wykonywanej funkcji wnioskodawca, jako burmistrz, może być zastępowany przez ustanowionych zastępców, a jednostkowe wypowiedzi świadków oparte o twierdzenia pracowników urzędu, mieszkańców bez wskazania imiennie tych osób, nie mogą odnieść skutków w postaci uznania wyżej cytowanej informacji za prawdziwą.

Także twierdzenia zawarte w ulotce, iż wnioskodawca doprowadził do inwestycyjnej zapaści, nie ma ani inwestorów ani miejsc pracy w świetle dowodów zaofiarowanych przez wnioskodawcę nie polegają na prawdzie. Nie było rzeczą sądu, przy rozpoznawaniu przedmiotowego wniosku, ustalanie skali inwestycji poprzez porównanie jej do inwestycji z poprzednich kadencji, albowiem dla uwzględnienia wniosku istotnym było wykazanie, co wnioskodawca skutecznie uczynił, iż w czasie jego kadencji przeprowadzane były inwestycje, pozyskiwano inwestorów (G., Browar (...), D. V., M.) i powstały nowe miejsca pracy. W ramach kampanii wyborczej dopuszczalna była by ocena przez kandydujących stopnia czy zakresu realizacji inwestycji, nie zaś jak uczynił to uczestnik kategorię stwierdzenie o braku inwestorów, braku miejsc pracy czy zapaści inwestycyjnej. Skoro inwestycje były czynione i na ten cel przeznaczano środki zarówno z budżetu jak i środki zewnętrzne, a poziom bezrobocia kształtuje się w stopniu średnim, co przyznali świadkowie wskazani przez uczestnika nie można twierdzić, że doszło do inwestycyjnej zapaści. Oceniając zeznania świadków zaofiarowanych przez wnioskodawcę i uczestnika można odnieść wrażenie, że ich wypowiedzi uzależnione są od powiązań z wnioskodawcą czy uczestnikiem i w zasadniczej mierze stanowią ocenę działań wnioskodawcy i funkcjonowania miasta, a nie odnoszą się do faktów. Podkreślić należy, że uczestnik nie naprowadził żadnych dowodów, które podważyłyby wiarygodność dokumentów złożonych przez wnioskodawcę obrazujących skalę i rodzaje inwestycji.

Wobec powyższego na podstawie art. 111 § 1 Kodeks wyborczy sąd:

a) zakazał Komitetowi Wyborczemu Towarzystwo (...) rozpowszechniania nieprawdziwych informacji zawartych w ulotce wyborczej zatytułowanej „Kadencja złamanych obietnic” następującej treści:

- burmistrz R. A. unika mieszkańców jak ognia,
- burmistrz R. A. doprowadził miasto T. do inwestycyjnej zapaści,
- nie ma ani inwestorów, ani miejsc pracy.

b) nakazał uczestnikowi Komitetowi Wyborczemu Towarzystwo (...) sprostowanie nieprawdziwych informacji zawartych w ulotce wyborczej zatytułowanej „Kadencja złamanych obietnic” w formie ogłoszenia o treści:

„Komitet Wyborczy Towarzystwa (...) oświadcza, że rozpowszechniane przez niego informacje takie jak:

- burmistrz R. A. unika mieszkańców jak ognia,
- burmistrz R. A. doprowadził miasto T. do inwestycyjnej zapaści,
- nie ma ani inwestorów, ani miejsc pracy,

są nieprawdziwe”

opublikowanego w formie ulotki w formacie i czcionką odpowiadającą ulotce wyborczej zatytułowanej „Kadencja złamanych obietnic”, dostarczonej wysyłką bezadresową mieszkańcom T. w ilości 10.000 egzemplarzy, w terminie 48 godzin od daty prawomocności orzeczenia.

W ocenie sądu żądanie opublikowania sprostowania w takiej formie jak wydana była ulotka zawierająca nieprawdziwe informacje jest adekwatne do stopnia naruszeń, przy czym uwzględniono liczbę ulotek wynikającą z uchwały uczestnika. Biorąc pod uwagę konieczność wydatkowania przez uczestnika kwot pieniężnych na drugi kolportaż ulotki ze sprostowaniem sąd uznał, iż obciążanie go wpłatą kwoty 5.000 zł żądanej przez wnioskodawcę było by nadmierne w stosunku do dokonanego stopnia naruszenia.

W ocenie sądu wnioskodawca nie wykazał, aby w chwili obecnej uczestnik dysponował przedmiotowymi ulotkami, a żądanie orzeczenia przepadku materiałów wyborczych które uległy kolportacji jest niemożliwe do wykonania.

O kosztach postępowania rozstrzygnięto stosownie do wyniku postępowania obciążając wnioskodawcę i uczestnika kosztami w zakresie przez nich poniesionych.

Jolanta Tembłowska